

Publicatie NRA (National Risk Assessment) Report

De Surinaamse Bankiersvereniging is blij dat er een publieke versie van het NRA (National Risk Assessment) rapport eindelijk publiekelijk is vrijgegeven op 15 november jl, nadat het uitgebreid rapport op 1 maart 2021 is opgeleverd aan de Overheid. Wij kunnen het belang van een succesvolle uitvoering van de aanbevelingen hierin niet genoeg benadrukken, en de gevolgen hiervan onder andere op het openen van een bankrekening voor zoveel mogelijk Surinamers.

Wat is een NRA?

Een NRA is een methodische vaststelling en analyse waarbij de ML (Money Laundering), FT (Financiering van Terrorisme), PF (Proliferatie) en C (Corruptie) dreigingen in Suriname (de gronddelicten die verband houden met ML), de kwetsbaarheden (de kansen die de dreigingen vergemakkelijken) en de daaruit voortvloeiende risico's geïdentificeerd, beoordeeld, gemeten en geanalyseerd worden met het oog om deze dreigingen, kwetsbaarheden en risico's te kennen, begrijpen en te mitigeren en illegale financiële stromen en transacties zoveel als mogelijk tegen te gaan.

In een nationale risk assessment (NRA) worden de risico's ook geprioriteerd bij het bestrijden van ML, TF, PF en C, en behoort daarna een strategisch stappenplan uitgezet te worden met oogmerk de risico's te mitigeren. Het witwassen van geld is een gevolg van alle delicten die winst opleveren en is een wereldwijd probleem – en ook in Suriname geen vreemd gebeuren.

Waarom doen we het?

De Caribbean Financial Action Task Force (CFATF) is een organisatie van staten en gebieden in het Caribisch gebied die zijn overeengekomen gemeenschappelijke maatregelen te nemen tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme. De CFATF maakt deel uit van de overkoepelende FATF, een intergouvernementele organisatie met meer dan 200 deelnemende landen die zich verbonden hebben aan deze globale anti-witwas waakhond. In Maart 2022 komt CFATF om een *mutual assessment* uit te voeren in hoeverre de Surinaamse Overheid en de aangewezen private sectoren voldoende, toepasselijke en duurzame maatregelen hebben getroffen om de risico's, dreigingen en kwetsbaarheden van ML, TF, PF en C tegen te gaan en te voorkomen, mede op basis van de aanbevelingen opgenomen in het NRA-rapport dat onlangs in samenvattende vorm is vrijgegeven.

Wat als we niet door het assessment van CFATF komen?

Suriname zal dan als non-coöperatief kunnen worden aangemerkt en op de FATF-blacklist komen te staan of als land met significante deficiënties op het gebied AML kunnen worden aangemerkt en op de FATF grey list worden geplaatst. Vanwege de verplichtingen die voortvloeien voor alle leden van de FATF en hun zusterorganisaties zoals de CFATF, zullen landen en organisaties maatregelen moeten treffen tegen Suriname. De zogeheten *global sanctions* zullen dan geactiveerd worden. Ook de EU en de VS zullen Suriname dan op een specifieke sanction list plaatsen. De *global sanctions* zijn een mechanisme om een land dat zich niet wil conformeren aan de gevestigde standaarden, in principe daartoe te dwingen. Het betekent een internationale boycot op vrijwel alle fronten. Niet alleen het land, maar ook haar staatsburgers en bedrijven zullen onder de sancties vallen. De financiële instellingen zijn daarbij de eerste op de lijst!

Bij een blacklisting wordt Suriname zonder pardon geheel geïsoleerd van het internationaal financieel systeem. Suriname kan als gevolg hiervan dan niet exporteren of importeren, correspondent banken (internationale banken die valutaverkeer ondersteunen van en naar ons land) zullen dan geen zaken meer met Surinaamse banken mogen doen. Op dit moment zijn er twee landen in de wereld geblacklist: Noord-Korea en Iran, alhoewel in het verleden ook landen uit de regio op de blacklist stonden zoals: Bahamas, St Vincent & the Grenadines en St Kitts en Nevis.

Alhoewel een grey-listing niet zo negatief in de oren klinkt dan een blacklisting, kunnen landen op de lijst toch zware economische sancties opgelegd krijgen door instellingen als het IMF en de Wereldbank. Sommige landen hebben hele strikte regels voor hun onderdanen voor wat betreft het zaken doen met landen die op de grey list staan en kan Suriname dan ook nadelige gevolgen ondervinden voor het financieel verkeer en de handel.

Kortom het vooruitzicht van een black – of greylisting is allesbehalve rooskleurig en moeten wij in beide gevallen als natie er gezamenlijk alles aan doen om dit te voorkomen.

Wat nu?

Uit het NRA rapport, valt af te leiden dat de bankensector gemiddeld de hoogste score heeft van de kwaliteit ten aanzien van de AML/CFT controls. Dat wil echter niet zeggen dat we er zijn. Het rapport laat zien dat alhoewel de banken het hoogst scoren, dat zij nog net een 0.36 uit 1.0 scoren (waarbij 1.0 het hoogste is). Hiermede kan gesteld worden dat de kwaliteit van de AML/CFT controls, overall nog steeds te laag is.

Om ervoor te zorgen dat er een eenduidige manier van werken is bij alle banken die voldoen aan zowel lokale regelgeving alsook internationale richtlijnen, is de SBV sinds enige maanden gestart met het opstellen van een nieuwe Compliance Control Framework (CCF) met bijbehorende procedures voor onder andere het openen van rekeningen van klanten en voortgezette controles op reeds bestaande relaties. De CCF adresseert alle actiepunten die genoemd zijn door het NRA-rapport voor wat de banken betreft. Het NRA legt de basis voor het per bank uitvoeren van een SIRA. Landen maken een NRA en banken een SIRA (systematische integriteits risico analyse). Hierin bepalen banken welke echte integriteitsrisico's ze nu lopen. Dit geschiedt op een risico gebaseerde wijze: hoog risico -> veel aandacht en maatregelen en laag risico -> minder aandacht en maatregelen. Zo komt er duidelijk uit het NRA wat de hoog risico sectoren zijn in Suriname.

Met het CCF project zorgen we ervoor dat onze banken allemaal op dezelfde manier werken en hiermee levert de bancaire sector haar bijdrage om de beoordeling door CFATF positief te beïnvloeden. Hetgeen het geheel land dan ook ten goede zal komen.

Wat betekent dat voor u?

Er is veel te doen om het openen van bankrekeningen in de samenleving. Het moge duidelijk zijn dat elke bank in Suriname het belang onderschrijft dat elke Surinamer een rekening zou moeten kunnen openen. Tegelijkertijd onderschrijven wij allen dat er een eenduidige manier nodig is om dit te bewerkstelligen, zodat wij gezamenlijk de integriteit van ons financieel systeem kunnen behoeden van de dreigingen, kwetsbaarheden en risico's – en een isolement van het internationaal financieel systeem.

Zodra de oplevering van het Compliance Control Framework project af is in de maand december , zullen banken beginnen met o.a. het gezamenlijk uitrollen van een eenduidige manier van onboarding, zodat u als klant weet waar u aan toe bent als het gaat om een bankrekening te openen, veilig te gebruiken en te behouden in de toekomst.

Banken nemen hun verantwoordelijkheid van poortwachter van het financiële systeem zoals dat van iedere bank in de hele wereld verwacht wordt. We beseffen ons dat dit soms ongerieflijk is voor u maar het is de enige manier om op de lange termijn duurzaam welvaart te creëren voor ons mooi land.

Namens SBV,

Steven Coutinho
Voorzitter